

Time: 2:30 hours

Marks: 75

- N.B. 1. All questions are compulsory.  
2. All questions carry equal marks.  
3. Internal options are mentioned.  
4. Figures to the right indicate marks.

- Q.1 A] Critically evaluate Thomas Hobbes's social contract theory. 15  
OR  
B] How Rousseau views social contract? 15
- Q.2 A] Explain in detail Marxism. 15  
OR  
B] Evaluate democracy as the most dominant political ideology of the world. 15
- Q.3 A] Explain Dr. Babasaheb Ambedkar's theory of social justice. 15  
OR  
B] "Justice as fairness." - Discuss Rawl's views. 15
- Q.4 A] Explain J S Mill's theory of liberty. 15  
OR  
B] Distinguish between positive and negative concept of liberty. 15
- Q.5 Write notes on : (Any Two) 15  
1] John Locke on social contract.  
2] Anarchism  
3] Justice as entitlement.  
4] Dworkin's concept of liberty.

\*\*\*\*\*

- सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत  
 २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत  
 ३) अंतरिम पर्याय मांडलेले आहेत.  
 ४) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.  
 ५) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानवी.

प्र. १ अ) थॉमस हॉब्सच्या 'सामाजिक करार सिद्धान्ताचे' समीक्षणात्मक मूल्यमापन करा. (१५)

किंवा

ब) रुसो यांच्या सामाजिक करारविषयक कोणता दृष्टीकोन आहे? (१५)

प्र. २ अ) मार्क्सवाद साकल्याने स्पष्ट करा. (१५)  
 किंवा

ब) जगातील प्रभावी राजकीय तत्त्वज्ञान म्हणून लोकशाही सिद्धांताचे, मूल्यमापन करा. (१५)

प्र. ३ अ) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची 'सामाजिक न्याय' उपपत्ती विषद करा. (१५)  
 किंवा

ब) 'यथोचितता म्हणजेच न्याय.' - रॉल यांच्या मतांची चर्चा करा. (१५)

प्र. ४ अ) मिल्लचा स्वातंत्र्य सिद्धान्त विषद करा. (१५)

किंवा

ब) सकारात्मक व नकारात्मक स्वातंत्र्य संकल्पनांमधील फरक दर्शवा. (१५)

प्र. ५ टिपा लिहा: (कोणत्याही २) (१५)

१) जॉन लॉकेचा 'सामाजिक करार' सिद्धान्त.

२) अराजकता

३) न्याय म्हणजे हक्क सुरक्षा.

४) इवारकीनची स्वातंत्र्य संकल्पना.